Onderwerp : Oprichting Zutphens Sport en accommodatiebedrijf (ZSA BV)
Programma :04. Een vitale samenleving, iedereen doet mee
Forum : Oordeelsvormend
Portefeuillehouder(s) : L. Werger
Inlichtingen bij : B. Leenders
06 44303283.
b.leenders@zutphen.nl

Soort bevoegdheid :
Beleidsvrijheid : Ruim
Programmabegrotingswijziging : Nee

Het college van burgemeester & wethouders stelt voor:

1. geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan het college van burgemeester en wethouders over het concept-besluit tot oprichting van de besloten vennootschap ZSA BV.

2. akkoord te gaan met de volgende uitgangspunten voor de systematiek om de hoogte van de huurtarieven voor gemeentelijke (sport-)accommodaties vast te stellen:

- een gelijk speelveld: alle gebruikers betalen (per type accommodatie) een vergelijkbaar tarief;
- afwijkingen van dit tarief vinden plaats op basis van gemeentelijk beleid;
- de kostprijs vormt de basis van de gehanteerde tarieven;
- het gemeentebestuur bepaalt elke 4 jaar het maatschappelijk tarief door het dekkingspercentage van de kostprijs te bepalen;
- aan vaste gebruikers kan een korting van 5% op het maatschappelijk tarief gegeven worden;
- de huurprijzen worden jaarlijks geïndexeerd met de Consumenten Prijsindex.

3. kennis te nemen van het Tarievenblad gemeentelijke sportaccommodaties 2022, met daarin de door de besloten vennootschap ZSA BV te hanteren huurtarieven voor het jaar 2022.

Inleiding/aanleiding

Op 29 maart 2021 heeft de raad besloten het college van B&W opdracht te geven om te komen tot de oprichting van een gemeentelijk sport- en accommodatiebedrijf dat in opdracht van de gemeente verantwoordelijk is voor het beheer en de exploitatie van een aantal gemeentelijke (sport-)accommodaties en de uitvoering van het gemeentelijke sportstimuleringsbeleid. Deze

opdracht wordt uitgevoerd door middel van de oprichting van de besloten vennootschap Zutphens Sport- en Accommodatiebedrijf BV (hierna: ZSA BV).

Voordat het college definitief overgaat tot het oprichten van ZSA BV krijgt de gemeenteraad de gelegenheid om zijn (eventuele) wensen en bedenkingen bij het voorgenomen besluit kenbaar te maken.

De raad heeft bovendien herhaaldelijk aangegeven dat hij bij de verhuur van gemeentelijke sportaccommodaties uit wenst te gaan van een "gelijk speelveld". Wij hebben daarom een aantal uitgangspunten geformuleerd voor het bepalen van de hoogte van de huurtarieven van de gemeentelijke sportaccommodaties. Op basis van deze uitgangspunten hebben wij het "Tarievenblad gemeentelijke accommodaties 2022" vastgesteld waarin de uitgangspunten en de maatschappelijke huurtarieven voor gemeentelijke (sport-)accommodaties, die ZSA BV, moet hanteren zijn opgenomen.

Beoogd effect

Een effectieve en efficiënte organisatie van beheer en exploitatie van gemeentelijke (sport-)accommodaties en de uitvoering van het sportbeleid in de gemeente Zutphen, die op winstoogmerk is gericht.

Argumenten

1.1. De gemeenteraad moet in de gelegenheid worden gesteld zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken
De formele bevoegdheid tot het oprichten van een BV is belegd bij het college. Wel moeten wij de gemeenteraad in de gelegenheid stellen om hierover aan ons eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken, alvorens wij definitief kunnen besluiten over de oprichting. Dit is, naast een toezegging die wij u hebben gedaan op 29 maart 2021, een wettelijke verplichting op grond van de Gemeentewet (artikel 160, tweede lid).

De volgende bijlagen - onder meer - treft u daartoe bij dit raadsvoorstel aan:
Bijlage 1: concept collegebesluit tot oprichting van de besloten vennootschap ZSA BV
Bijlage 2: een oplegnotitie waarin de samenhang tussen de verschillende documenten wordt toegelicht
Bijlage 3: de concept statuten van ZSA BV
Bijlage 4: de interne Governance code (in concept) van de besloten vennootschap

1.2. De gewenste gemeentelijke sturing is geborgd
Het gemeentebestuur, dat wil zeggen raad en college gezamenlijk, willen de mogelijkheid houden om actief te kunnen sturen op beleidsdoelen in het sociaal domein en dus ook waar het ZSA BV betreft. Door de gekozen vorm van een zogeheten OverheidsBV is maximale sturingsmogelijkheid gewaarborgd. Als bijlage 5 treft u het "Bestuurlijk kader gemeente Zutphen met betrekking tot ZSA BV" aan. Dit document beschrijft de verschillende rollen binnen de gemeente in de aansturing van ZSA BV.

De besloten vennootschap geldt als een verbonden partij. Het zogeheten arrangement 3 is hierbij van toepassing, omdat er sprake is van een hoog bestuurlijk en financieel belang. Zie voor de verschillende arrangementen de door uw raad zelf vastgestelde Nota verbonden partijen (bijlage 6).

1.3. De BV dient een openbaar belang en heeft een winstoogmerk
ZSA BV wordt opgericht om een openbaar belang te dienen. Dit openbaar belang is gelegen in haar primaire taak, te weten het commercieel beheren, exploiteren en onderhouden van alle gemeentelijke (sport-) accommodaties en het uitvoeren van het gemeentelijke sportbeleid.

ZSA BV heeft hierbij een winstoogmerk, dat vooral tot uiting komt in het ontwikkelen van een sportaanbod voor de commerciële markt. Het gemeentebestuur bepaalt de kaders waarbinnen ZSA BV haar opdracht uitvoert, waaronder onder meer de tarieven die ZSA BV aan lokale maatschappelijke organisaties en activiteiten in rekening mag brengen.

1.4. De BV kan slagvaardig optreden
Efficiënt beheer en exploitatie van (sport-)accommodaties vergt een bedrijfsmatige aanpak. Een BV is hier beter op toegerust dan de gemeentelijke (ambtelijke) organisatie. Bovendien kan de BV optreden als (gelijkwaardig) aanspreekpunt voor de sportaanbieders in de gemeente en deelnemen in verschillende relevante netwerken. De BV heeft daarbij bovendien een winstoogmerk, met name waar het activiteiten voor de commerciële markt betreft. In de eerste twee overgangsjaren is dit naar verwachting nog niet het geval, maar op termijn kan de gemeentelijke exploitatiebijdrage óf het maatschappelijk huurtarief daarom wellicht omlaag.

2.1 De tarieven zijn op transparante wijze berekend
De raad heeft meermaals aangegeven een "gelijk speelveld" te willen creëren voor sportaanbieders. Dat betekent dat de tarieven transparant en voor alle gebruikers gelijk moeten zijn. Sportverenigingen en andere maatschappelijke organisatie betalen daarom een "maatschappelijk tarief" voor het gebruik van de gemeentelijke (sport-)accommodaties. Wij stellen u de volgende uitgangspunten voor bij het bepalen van de hoogte van dit tarief:
- een gelijk speelveld: alle gebruikers betalen (per type accommodatie) een vergelijkbaar tarief;
- afwijkingen van dit tarief vinden plaats op basis van gemeentelijk beleid;
- de kostprijs vormt de basis van de gehanteerde tarieven;
- het gemeentebestuur bepaalt elke 4 jaar het maatschappelijk tarief door het dekkingspercentage van de kostprijs te bepalen;
- aan vaste gebruikers kan een korting van 5% op het maatschappelijk tarief gegeven worden;
- de huurprijzen worden jaarlijks geïndexeerd met de Consumenten Prijsindex.

Bovenstaande uitgangspunten vormen de basis van de tarieven zoals deze zijn opgenomen in het "Tarievenblad gemeentelijke (sport-)accommodaties 2022" dat als bijlage 7 aan dit voorstel is toegevoegd.

2.2 Het gemeentebestuur heeft de mogelijkheid om te sturen op beleidsdoelen
Doordat de gemeentelijke exploitatiebijdrage in de kosten van accommodatiegebruik bekend is kan de raad sturen op beleidsdoelen. Het aanpassen van dekkingspercentage of voorwaarden voor de verschillende tariefgroepen leidt tot een hogere of lagere bijdrage van de gemeente aan maatschappelijke activiteiten. Zoals eerder vermeld, heeft de besloten vennootschap een

winstoogmerk. Daarbij is het uiteraard de bedoeling dat ZSA BV de winst weer in de eigen onderneming stopt, of als winstuitkering/ dividend aan de gemeente (als enig en grootaandeelhouder) wordt uitgekeerd als daar aanleiding toe is.

Kanttekeningen

1.1 Na oprichting van ZSA BV kan de inrichting van start gaan
Na de formele oprichting van ZSA BV kan een Dienstverleningsovereenkomst worden gesloten tussen de gemeente (opdrachtgever) en ZSA BV (opdrachtnemer). Daarnaast worden een exploitatieovereenkomst en diverse huurovereenkomsten afgesloten en kan de opdracht worden verstrekt.

2.1 Niet alle gebruikers staan achter de voorgestelde tarieven
Het (opnieuw) vaststellen en/ of harmoniseren van tarieven leidt niet voor alle gebruikers tot lagere kosten. Sommige gebruikers gaan juist méér betalen voor het gebruik van de gemeentelijke accommodatie. Zo is het bestuur van Stichting Sport- en Accommodaties Zutphen er niet in geslaagd een door alle gebruikers van het zwembad gedragen tariefvoorstel te doen. Met name De IJsselmeeuwen kunnen zich niet vinden in de voorgestelde tarieven. Zij hebben dit door middel van een notitie aan de raad kenbaar gemaakt. Deze notitie treft u hierbij als bijlage 8 bij dit voorstel aan.

Risico"s

In verband met eerdere besluiten van en bijeenkomsten met de gemeenteraad gaan we er vanuit dat eventuele wensen en bedenkingen van de gemeenteraad geen invloed hebben op het besluit om te komen tot de oprichting van ZSA BV en de inhoud van de daarvoor benodigde documenten als statuten, Governance code en bestuurlijk kader.
Mochten deze documenten, gehoord de wensen en bedenkingen van de raad, toch aangepast moeten worden dan betekent dit dat de geplande oprichtingsdatum vóór 1 januari 2022 mogelijk niet wordt gehaald. In dat geval treft het college maatregelen om er voor te zorgen dat de normale bedrijfsvoering van zowel zwembad De IJsselslag als "t Warnshuus in januari 2022 voortgezet kan worden. Dit betekent onder anderedat activiteiten door kunnen gaan en het personeel tijdig salaris ontvangt. U kunt hierbij denken aan een voorschot op de exploitatiebijdrage en een tijdelijke opdrachtverstrekking.

Communicatie/Vervolgtraject/Uitvoering

De gemeente gaat, nadat de raad zijn wensen en bedenkingen heeft kenbaar gemaakt en de formele oprichting heeft plaatsgevonden, met ZSA BV een dienstverleningsovereenkomst en meerdere huurovereenkomsten met betrekking tot de gemeentelijke accommodaties aan. De kaders voor de uitvoering van de werkzaamheden verwerken we in een opdrachtverstrekking aan ZSA BV.

In de afgelopen maanden is door het management van zwembad De IJsselslag en de coördinatoren van "t Warnshuus regelmatig overleg geweest om de exploitatie van beide

accommodaties op elkaar af te stemmen. De eerste stappen op weg naar een gezamenlijke exploitatie zijn inmiddels gezet op het gebied van de bedrijfsadministratie. Na de formele oprichting van ZSA BV worden ook het overige personeel en vrijwilligers van beide accommodaties nauw betrokken bij de verdere inrichting en samensmelting.

Rapportage/evaluatie

ZSA BV rapporteert minimaal twee keer per jaar over de stand van zaken rond de uitvoering van de werkzaamheden. Het eerste rapportagemoment bevat eveneens de jaarrekening van het voorafgaande jaar, het tweede rapportagemoment een werkplan voor het daarop volgende jaar. Beide rapportages worden ter informatie aan de gemeenteraad voorgelegd. ZSA BV nodigt de raad (minimaal) één keer per jaar uit voor een werkbezoek, waarbij onder meer een presentatie wordt gegeven over de ontwikkelingen binnen de Zutphense sport en haar werkzaamheden.

In de overgangsjaren 2022 en 2023 is er frequenter overleg tussen de gemeente Zutphen (als opdrachtgever) en ZSA BV (als opdrachtnemer), om zodoende de vinger aan de pols te houden.

Financiën

ZSA BV voert haar taken uit binnen de in de gemeentelijke begroting beschikbaar gestelde middelen en conform de kaders die gesteld zijn in de businesscase. De ontvlechting van de sporttaken uit de gemeentebegroting heeft een aantal zaken aan het licht gebracht die binnen de gemeentebegroting en de gemeentelijke organisatie geadresseerd moeten worden:

- Effect besluit inzake huurachterstand "t Warnshuus: "t Warnshuus heeft een huurachterstand van €283.000. Om de exploitatie van "t Warnshuus positief te laten worden is een extra bijdrage van €75.000 per jaar nodig. Deze €75.000 is opgenomen in de conceptbegroting van ZSA BV die is opgenomen in de businesscase. Ten aanzien van de huurachterstand over de jaren 2018-2021 dient nadere besluitvorming plaats te vinden.
- De overgang van de Hanzehal naar ZSA BV: deze overgang heeft effect op de financiële afspraken van de gemeente met de Hanzehof. De omvang van dit effect wordt in kaart gebracht maar is pas definitief na de afspraken met de Hanzehof.
- De effecten binnen de gemeentelijke organisatie: de oprichting van het ZSA BV heeft een effect op de interne dienstverlening van gemeentelijke teams, waaronder Vastgoed, Welzijn en HRM. Het effect in uren en kosten is reeds inzichtelijk gemaakt in de businesscase van het ZSA BV, maar dient nog vertaald te worden naar de organisatorische veranderingen binnen de gemeente.

Bijlagen

1. Concept collegebesluit tot oprichting van de besloten vennootschap ZSA BV
2. Oplegnotitie inzake oprichting sport- en accommodatiebedrijf (hierin wordt de samenhang tussen de bijlagen 3 tot en met 5 toegelicht)
3. Concept statuten van ZSA BV
4. De interne Governance code (in concept) van ZSA BV

5. Bestuurlijk kader gemeente Zutphen met betrekking tot ZSA BV
6. Nota Verbonden partijen
7. Tarievenblad gemeentelijke sportaccommodaties 2022
   7a. SIAM rapportage De IJsselslag
8. Notitie "Zwemmen of verzuipen" van Zwem- en waterpolovereniging De IJsselmeeuwen

Ontwerp

Bijlagen

Griffienummer : 2021-0131

gelet op artikel 160, tweede lid van de Gemeentewet,

Besluit :

1. geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan het college van burgemeester en wethouders over het concept-besluit tot oprichting van de besloten vennootschap ZSA BV;

2. akkoord te gaan met de volgende uitgangspunten voor de systematiek om de hoogte van de huurtarieven voor gemeentelijke (sport-)accommodaties vast te stellen:

- een gelijk speelveld: alle gebruikers betalen (per type accommodatie) een vergelijkbaar tarief;
- afwijkingen van dit tarief vinden plaats op basis van gemeentelijk beleid;
- de kostprijs vormt de basis van de gehanteerde tarieven;
- het gemeentebestuur bepaalt elke 4 jaar het maatschappelijk tarief door het dekkingspercentage van de kostprijs te bepalen;
- aan vaste gebruikers kan een korting van 5% op het maatschappelijk tarief gegeven worden;
- de huurprijzen worden jaarlijks geïndexeerd met de Consumenten Prijsindex;

3. kennis te nemen van het Tarievenblad gemeentelijke sportaccommodaties 2022, met daarin de door de besloten vennootschap ZSA BV te hanteren huurtarieven voor het jaar 2022.

Behandeld in

29-11-2021 Forum
13-12-2021 Raad
14-12-2021 Raad